

Täysistunto

Tiistai 25.2.2020 klo 14.00—21.17

7. Lakialoite laiksi liikenneturvallisuusmaksusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 40/2019 vp Kalle Jokinen kok ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan. Asian käsittely keskeytettiin 21.2.2020 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelu

21.07 **Marko Kilpi kok:** Arvoisa herra puhemies! Olemme nyt erittäin tärkeän ja itselleni hyvinkin tutun aihepiirin ytimessä. Ensinnäkin lämmin kiitos edustaja Jokiselle erinomaisen tarpeellisesta ja hyvästä lakialoitteesta. Siinä näkyy ammattimiehen kokemus ja pitkälinen näkemys liikenneturvallisuudesta, sen tilasta sekä tulevaisuudesta.

Suomi asetti vuonna 2010 kunnianhimoisen tavoitteen liikennekuolemien puolittamiseksi vuoteen 2020 mennessä. Tuon luvun pitäisi olla tämän vuoden lopussa 136 kuolonuhria tai vähemmän. Vuonna 2019 liikennekuolemia oli 201. Vaikuttaa vahvasti siltä, että tavoite jää saavuttamatta. Tämä viimeinen tavoitevuosi, 2020, ei nimittäin ole lähtenyt hääppöisesti liikkeelle, sillä tämän vuoden tammikuussa kuolonuhreja tuli liikenteessä jo neljä enemmän kuin vuosi sitten tammikuussa, ja muun muassa tänään tapahtui Suomen liikenteessä kuolemaan johtanut liikenneonnettomuus. Kokonaiskuvassa suuntaus on toki hyvä: Vuonna 2018 kuolonuhreja oli 239 eli 38 henkeä enemmän kuin 2019. Vuonna 2017 uhreja oli melkein sama, 238.

Kun itse aloitin reilu parikymmentä vuotta sitten poliisina, kuolonuhreja tuli liikenteessä hyvin tasaiseen tahtiin noin 400. Liikennekuolemien voidaan siis katsoa puolittuneen 20 vuodessa, ei niinkään 10 vuodessa. Vuonna 2003 uutisoitiin laajasti, että liikennekuolemien määrä on romahtanut. Silloin uhreja tuli 379. Muutos edelliseen vuoteen oli silloin 36 henkeä vähemmän, toisin sanoen hyvin pitkälle saman verran kuin nyt on tapahtunut edelliseen vuoteen verrattuna. Voisimme kuvitella, että nyt on tapahtunut myös huomattava muutos parempaan, suorastaan liikennekuolemien määrän romahtaminen.

Arvoisa puhemies! Kuinka liikenneturvallinen maa Suomi oikein on? Euroopan liikenneturvallisuusraportissa ilmenee, että 32 maan vertailussa Suomi jää liikennesuoritteissa vertailussa 8. tilalle ja asukaslukuun suhteutetussa vertailussa 12. sijalle. Muun muassa Norja, Ruotsi, Tanska, Iso-Britannia ja Saksa ovat kaukana edellämme. Norjahan on liikenneturvallisuudessa ehdoton ykkönen.

Kuinka hyvin Suomi on parantanut liikenneturvallisuutta muihin verrattuna? Vaikka nämä viimeaikaiset luvut kuulostavat hyvältä, vertailu osoittaa, että vuodesta 2010 lähtien me jäämme liikenneturvallisuuden parantamisessa peräpäähän, 23:nneksi. Tämä tulos on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 12/2020 vp

kyllä armottoman surkea. Näistä lukemista voimme tehdä muutamia johtopäätöksiä: Suomen teille kuolee kyllä vähemmän ihmisiä, mutta se ei välttämättä ole ihmisten ja asenteiden ansiota vaan pikemminkin sen ansiota, että autot ovat tulleet turvallisemmiksi. Kaksi kolmesta päätekijästä liikenneturvallisuuteen liittyen on jäänyt kehittymättä, ja ne ovat tiestöt ja ihmisten asenteet. Kaikista liikenneturvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä tärkein on ihmisten asenteet, ja kuten Euroopan liikenneturvallisuusraportista ilmenee, me olemme jääneet tässä pahasti jälkeen muihin EU-maihin verrattuna. Siksikin tämä allekirjoittamani lakialoite liikenneturvallisuismaksusta on erittäin aiheellinen, tarpeellinen ja kannatettava.

Arvoisa puhemies! Hyvällä ja vaikuttavalla liikenneturvallisuustyöllä pelastetaan ihmishenkiä. Meidän on jatkettava ja varsinkin kehitettävä liikenneturvallisuustyötä, sillä Euroopan unioni, kuten myös Suomi, on asettanut tavoitteeksi, ettei liikenteessä kuole enää yhtään ihmistä vuoteen 2050 mennessä. Tällä hetkellä ikävä kyllä olemme kuitenkin liikenneturvallisuudessa eurooppalainen kehitysmaa. Kuinka tyytyväisiä me voimme tähän tilanteeseen ihan oikeasti olla? — Kiitoksia, puhemies.

21.12 Ari Torniainen kesk: Arvoisa herra puhemies! Nykyinen hallitus ja hallituspuolueet ottavat todellakin liikenneturvallisuuden parantamisen todella vakavasti, ja siihen on kiinnitetty jo hallitusohjelmassa erityistä huomiota. Hallitusohjelmassa lukee muun muassa: ”Liikenneturvallisuuden parantaminen otetaan uudelleen mukaan liikenteen ja liikennejärjestelmän kehittämiseen. Tavoitteena on vastata EU:n nollaskenaarioon, eli nolla liikennekuolemaa vuoteen 2050 mennessä. Valmistellaan liikenneturvallisuuden periaatepäätös ohjaamaan tähän tavoitteeseen pääsemistä ja siihen pyrkimistä.”

Erittäin tärkeä asia on kaiken kaikkiaan liikenneturvallisuus ja sen eteen tehtävä työ. Sitä tulee kunnioittaa, ja siihen pitää panostaa myöskin.

Itse tähän lakialoitteeseen liittyen tulee muistaa, että kun liikenneturvallisuismaksusta annettua lakia silloin 2016 säädettiin ja siitä päätettiin, niin kokoomus oli itse siinä hallituksessa ja tekemässä myöskin tätä päätöstä. Tulee myöskin muistaa, että vuoden 2019 talousarviossa ja vuoden 2020 talousarviossa on myöskin lisätty liikenneturvallisuustyön rahoittamiseksi tarkoitettua määrärahaa suuremmaksi kuin mitä liikenneturvallisuismaksulla on liikennevakuutusyhtiöiltä kerätty.

Kaiken kaikkiaan tämä liikenneturvallisuuden eteen tehtävä työ on todella tärkeää, ja muun muassa Liikenneturva tekee erittäin ansiokasta työtä, on aina tehnyt, ja toivon, että Liikenneturvan määrärahat siihen työhön ovat riittävät. Itse toivon, että sitä edelleen voidaan kehittää, mutta tämä laki, mikä nyt on olemassa, on omasta mielestäni riittävä, ja näillä mennään. Hallitus on paneutunut tähän asiaan, ja kuten jo aikaisemmin sanoin, siihen on myöskin talousarviossa huomioitu lisämääräraha.

21.15 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Edustajien Torniainen ja Kilpi puheenvuorot ovat arvokkaita ja tärkeitä. Kuten niissä on tullut esille, on hyvin olennaista, että otetaan vakavasti liikenneturvatyö. Jokainen kuolonuhri liikenteessä, jokainen vammautunut liikenteessä on liikaa, ja jos pystytään nollatasolle pääsemään jollakin aikavälillä, se on ideaalitalanne.

Eli liikenneturvaan on syytä panostaa, siihen on löydyttävä oikeat voimavarat, ja kuten tässä edustaja Torniainen sanoi, hallituskin ottaa tämän vakavasti ja siinä suhteessa nauttii varmaan myöskin opposition tukea tässä asiassa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 12/2020 vp

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.